proiltaarinar nogedogtii Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleliin emeneos eder byri niitelegdene. 9 zilde garca baina.

1933 on dekaabri 5

№273 (1130)

Zakika yne
1 sariin 2 tek. 50 m.
3 sariin 7 tek. 50 m.
6 sariin 15 tek. 1 ziliin 30 tek. negediin yne 10 menge

„YNENII" REDAAGCIIN AADRIS
Центросоюзная 19
№ телефонов: Редактора 344, секретаря 323

Urgaciin olziigi zebeer kubaaza, azalta ederiin yniigi ergeke

Ulastaa tariaatuşaaka ziliin tesebiigi gyicedkesen kolkoozuud bol, BK(b) N TK ba Arkomsoveediin togtooliin josoor kadaa, yrisenii tezeeliin ba strakovoi foondonuudiigi baiguulza ba tere darui yldesen oroosoo kolkoozniguudiin azalta ederyyd deere kubaaza ekileke josotoi baisan. Kolkooznuudiigi bolşoviig bolgoko ba kolkozniguudiigi çanga çadaltai bolgoko bykil keregte, kedee azaliin bişe kedelmeriigi amzaltatai ergergeşiin telee keregte cag bolzortoni zebeer urgaciin olziigi kubaaka jabadalia aikabtar jike udka çanartain kendeç ilerkei.

Tiigebeç, manai respyybligiin dotoroo tariaatuşaalgiin ziliin tesebiigi yni gyicedkesen ke den zuugaad kolkooznuud bai baç tere zuuraa urgaciin olziigi kubaaza ekilee edii baikani ton zigsyyritei baina.

Ene juun deerees bolbob? Ken zemetei geeşeb gebel ekin tyryyn enyynde aimagiin emkinyyd zemetei baina. Jikenki aimaguud dotoroo urgaciin olziigi kubaaka jabadaliigi aimagiin bykii ziliin tariaatuşaalgiin tesebiigi gyicedket kylieeke samaltai baika juma. Iime sanaa bol TK ba AKS togtooliigi yndesenenii karçalaza ba kolkoozuudiigi bekizyylke kedelmerede tybeg uçaruulza baina şuu. Iigeze oilgodog, iigeze bodoog ketelberiçen bol, kedelmeriigi amzaltataigaar kiize çadasan, ulastaa ujalgata josoor tariaatuşaakaa ziliin tesebiigi gyicedkesen, keregiegdeke josotoi foondonuudiigaa baiguulsan kolkooznuud bol, negee muu azallaza baisan, tariaatuşaalgaa gyicedkeze çadaa edii kolkooznuudiigaa kylieeke josogyi gezeiilgoo ygeigi gerçelene. Men edegeer ketelberilegçed bol, ta riaatuşaalgiin ziliin tesebiigi amzaltataigaar dyyrgesen kol kooznuud dotoroo tyrgeer urgaciin olziigi kubaabal, bişe tariaatuşaalgada geegdeze baisan kolkooznuudiin sonirkol debze ze, ulastaa ujalgata josoor tariaatuşaaka eesediiu ujalgiigi bu şuudkaka geze oilgonogyi.

Manai sonirii kedee biçegeediin biçegees baicaakada aimag rajoonuudiin ba somon—toskonii namiin soveediin emkinyyd urgaciin olziigi kolkooznuudiin azalta ederyyd de re kubaaka jabadaliigi udaarulka bodoltoi baikadani, imagta enyy tiigi bosod keregieze, eesediin kieeree kiike baina juma. Olzo ba urgaciin kubaariigi uridçagiin kubaakiin teseb tolkooko jabadalda jikenki nutaguudaar namiin emkinyyd idebkitei kan daza ketelberi ba zaabariigi ton dutuuta egeze baina. Enyyn deerees zarim nutaguudaar urgaciin olzo kubaarida jikeer aldau bolzo baina, ene al duu jabadal ekin tyryyn eldeb foondonuudiigi baiguulka, azalta ederiin yniigi buuruulka kol kooznuudiigi baga bol goko geke meteer bolno. Ene aikabtar jike ulas teriin çanar tai bolko kereg bol jikenki aimaguud dotoroo eeree byteke jo sondo tabigdasan. Iime kariuu calgagyi keregiigi daşaramduu laan ang iniin daisan eseteedyyd eesediin talada keregieze, kol kooznuudiigi zeeriigi yrize butargaza baina.

Ene kedelmeriigi sainaar ef kilekiin telee namiin emkinyyd bol ene geseer bolşoviig josoor ketelberilaze abka ujalgatai, urgaciin olziigi zebeer kubaaka enyynii erkilekedee bykii ene cagta jabuulagdaza baisan kedee azaliin kedelmeritei kol bogduulan jabuulka.

Odoo ziliin urgaciin olziigi kubaaka jabadalda gol zorilgoo tabikani — azalta ederiin yniigi deazyylke ba kolkooznigudiin açag olziigi kegzyylke, kolkooznuudiigi çanga çadaltai bolgoko zamaar negen jikeken uragşaa alkam dabuulka josotoi.

Manai Buriaad-Mongoliin respyybligiin jikenki kolkooznuud bol ene ziliin urgaciigi geelte bagatai cag bolzortoni kuriaaza abasan şuu. Tere tula ene ziliin dotoroo kolkooznuudiin açagai olziigi debzyylke bykii arga zyitei baina gekede ilyy bolko ygei. Uçar iime tula olzo urga ciigi kubaaka jabadalda gol sanalaa tabika josotoi, gargaşiin bykii zyiliigi tuşagaar şalgaza yzeke, kereggyi olon zyiliin foondonuudiigi baiguulka josogyi şuu.

BK(b) N TK ba SSRK AKS kojor eesediingee togtooldo temdeglekedee kolkooznuud by kede ujalgata josoor yrisenii teeliin ba strakovoi foondonuu diigi baiguulka busa foondo jaabaç baiguulza bolkogyi geze bykii namiin ba soveediin emkinyydiigi ujalgalasan azai.

Tiigebeç jikenki rajoonuud dotoroo eldeb zyiliin foondonuudiigi baiguulka kolkoozni guudiin açag olziigi baga bolgoko metiin zigsyyritei jabadal yzegdene. Tyynees gadana zarim kolkooznuudiin ketelberilegçed ulastaa tariaatuşaaka ziliin tesebiigi gyicedkeed, enyy geer sanaaga amarzaa, olzo ba urgaciin olziigi kubaaka jabadaliigi martasan baika. Zişeelebel: Selengiin aimagiin Orongiin so monii „Kaliniin" neremzete arteel bol ene ziliin tariaatuşaalgiin ziliin tesebiigi cag bolzortoni dyyrgebeç; menee kyrter olzo urgaciigaa kubaaza ekilee edii baina. Gol şaltagaaniin tariaacokilgiin kedelmeri gynzegei tasaldabaritai baisanaas azai.

Men enyynii kazuugaar zarim kolkooznuud dotoroo kolkooz niguudiin azalta ederyydiigi yni kolii kolkooznuudiin azalta ederiin too ba ilangajaa çanariigi şalgaza temdeglesen gyi, abasan avaansiin too ky ridkel men kiigdesen ygei. Enyynde ekin tyryyn ezen bolgo too by idkeliigi zasaka ujalgatai, şçotovoduud kabaata ujalgajaa jike muuca ketelberileze, koroto sanalaar kolkoozni guudiin azalta edernyydiigi korooza baika juuma. Ene ede riin dugaarta tolilogdoson kere gees ile todorkoi şuu.

Tere tula, bykii namiin emkiin ba tyryyn geşyydiin ujalga bol zakiraanii gargaçigi ji keer kasaka, jaabaç bykii ku baagdaka olziin 3 proceentaas ilyy bişe gargaka. Engerege bol ziliin alduugi ene zilde dabtaka josogyi, tariaatuşaalgiin zi liin tesebiigi gyicedkeketei kamta, keregiegdeke josotoi foondo nuudiigi darui baiguulza urga ciin olziigi tyrgen cagaa kolkooznigudiin gar deere kubaa za eke.

BK(b) N MK-iin enyyn tukai zargasan togtooliigi kolkoozconii kural deere saitar iledkeze tyyntei byrinesen tanilcuulka zaikaşagyi.

N-iin

Maliin oskoberide eere jikeken sanal tabika

...m bol socialis ke... ur aguu jike ilalta... ilasaar dokeze jire... ugaar kuraldaa ky...

Manai namiin ke... da kiisen kedelme... riig josonii olon min zuud, sain urgaca jabaza baigaa tariaa eryylze egene. Kolkelgeenii „kyygediin" darui tyrgen zai... kedee azaliin degze zoni ulam byri arbi... irebe. Kedee azaliin eri mete kozodongi liigi debzyylkiin by ... şaltagaanuud bii ...n baina.

...ebeiigi debzyylke namiin TK ali tukai a tabidagani medegina. Odoo sajakan Staalin, Kalinin, Moo Kaganoviç Odeesa koozçontoi jarildaka ozuudiin mal azaliin ... mal ba geriin ...iin eskoberi tukai ...enegiigeer sonirkoldo ... Nain ba zasagiin ...san kemzeenyydiin ile garaza baina. Sov kooznudiin malani ... maluudani ekeke baga bolzo, kolkooz... emçiin malani men ... ekilbe. Ene bol ...i gebe. Namiin em... mal eskeberiin ke... on gynzegeiger; cu... anal zorilgoo tabiza egiigi eeriingee garta toi baina. Mal azalii ...kiin bykii nekecel ... baina geçe geze ke...

...ecel şaltagaani bol ...enees jabuulagdadag ...kedelmeri men. Mal ...duukca (malaas gar... yd) beledkeke jabada ...kelebel, kontragtaa... beledkedeg baisanaa ...soor, naloogçolon be ...bolosoni maşa jike ...ina. Kolkooz, kol... ...a emçiin azaltanda ...n iime produukçiigi ...orto tuşaaka gesen ...eesediingee ujalgiigi ...oduukciin ezed bol ...an ujalgaa dyyrgeed ...tanani eeree yldesen ...gaa eeriingee duraar ...eteibdi geze medene.

...amaar beledkel kiike ..., kolkoozcon ba emçi... bol eeriingee mal ...eşelyylkiin kyselentei ...kam baina şuu. Ma... so ba siir beledkelge ...ii çukamla enyyn ...rsan baina. Kolkoo... n tariaaçan bol beled... ...ine zuramiigi saişaa... mingan kolkoozuud ...ujalgiigi bolzcroos ...yyrgesen baina.

...n zil şakuu ene şine ...osocr beledkelee kii... dyngyydiigi garga ...od baina. Ene dyn... olonki ra ... maka beledkel ziliin ...e dytelze jabana, sa... konoguudcoo gyicee... ma baika. SSSR iin ...kangaka arkomaadiin ...d beledkel tuşaa ...eegyi ...gtiaabriin XVI du... ...s ujalga gyicedkese ...syygi yiledberileke ...entrosojuuz tesebyy ...ain dyyrgezel.

...en deerees bodokodo ...ikke şine zuramuud ...eree zeb togtoogdoo ..., azalçanii ...gi kangaka ...a mal azaliin bekizel... ...m tustai balgaa. Şine ...ozoodiigi tuilan gar... ...ko, 1934 oncoo syy, ... ka ujalganuuda byri ...yygeed, mal azalaa ...ris deeşelyylze yzeke ...934 onii niuurta syy ...lgata josoor tuşaaka ...S ba namiin Teb Ko ...gargagdasan ba enee ... sonondo tuukaglag ...tolgoi dotor tere uça... ...a kelesen baina.

...ndo syy tosiigoo ge... iigi geze jamar jo...

soor tuşaakab? Naloogçolon, ujalgata josoor ba gerenii togtomol cengeer syy tuşaaka noormonuud geze respyybliig, kizaar ba mozonuudaar ilgabarilagdan togtoogdoson baina. Tavaar syynii feermetei kolkooznudiin geşyyn erketenyyd, iime feermegyi kolkooziin geşyyd erkete nyyd ba emçiin azaltanda tus tusdani ondo ondoo noormo togtoogdoson.

Respyybliig kizaar ba mozo byride tuskailan, ondo ondoogoor togtoogdoson noormonuud bol syy tuşaagcadta kende bişe baikaar zokioogdoson baina.

Tyynecs gadna tavaar syynii feerme ba kolkooziin kamtaisan malnuudta basala tus tusiin noormo gargagdasan.

Tuşaaka syynini kemzee bol 1933 onii nojaabri 1 de baisan ynieediin too deere gargagdana. Namiin ba soveed emkiner bol kerbee ynieediingee toogi dara bal soveed kuuliin josoor çandan togtoogdoson baina. Tavaar ga kariuucalgada kamaaduulagdakata geze kolkooziin tyyrylegçener ba feermiigi daagçanarta ertenees oilguulka uçartai.

Kolkooz, kolkoozçon ba emçeten byken jamarç ugtamal teseb jaabaç egteke josogyi gezesaitar medeke josotoi. Enyyn tukai zasagiin gazar ba namiin TK bol iigeze sanuulna gebel: „Kolkooziin tavaariin feermenyydte, kamtalsan maliin sere gyydte, kolkooziin geşyydte ba emçiin azaltanda ene togtoonii dotor zaagdaza tunkaglagdasan noormoos ketetyylen syy tuşaakiin daabari ekiigi nutagiin kuuli zurgaanuudiigi ba beledkel kiike emkinyydiigi ogtolon korio. Tyynçelen, eeriingee ujalgiigi bolzoroos uridçalan dyyrgesen azaluuda bol syy tuşaakiin nemelte ba ugtamziin teseb ekiigi çangaar korimzolko begeed, cag boolzorcoogoo ujalgaa dyyrgesen azaluud bol eertee yldesen syygee eeriingee dura zori goo bolzoo kereglekiin arga olgoko jabadaliigi kangaka."

Enyygeer bolokoloo kolkooz, kolkoozçon ba emçeten byken eesediingee ujalgiigi cag bolzortoni sainaar dyyrgekiin tula ceke saişaaltai duratai baika josotoi. Kolkooz, kolkoozçon ba emçetende ugtamal tesebiigi jamar negen argaar eke gesen ermelzelgiigi eris katuugaar tasacokiko zuura, tesebee gyicedkekiin telee temeceke temecei bol jaabaç suladkagdaza bolkogyi geze sanaka çukala. Negen taa kuuli baisan koino bişe yi degçeni bytene beze geze bodool kerzegei aldau bolko azai.

Kolkooziin dereebene dotoroo angiiin karşa nelsen bol ecesleen zaluulagdaza odii, niudarga nii ylegdelnyyd bol proiltaariin gerende cokiko odiin telee negentaa bişe sybegçelke baina.

Uçar iimede, seremzetei ba ulambyri seremzetei baijaa! Syy tuşaaka sara sariin tesebee gyicedkedeg ygei tede kolkooz, kolkooziin erketen, emçeten bykende tus ujalgiin gyicedkeg dee edii kubiigi delgyyr deerki ynin kemzeegeer meegen jala tokokotoi kamta, tuşaagyi syygi negee sara dotoroo arcaagyigeer nekeze abkiin kemzee abtaka bolno.

Ziçe sovkooznuudiin tukai keleke juuma bol aradiin komisaarnaiin soveed ba namiin Tebiin komiteed bol „1934 onii tuşaaka tuşaakaa tesebiin tukai" garhasan eeriingee togtool dototoo tedenii 1933 o n d o tuşaasan 30. toono (tosoor tesebiin o r o n d o 39,170 t o o n o kemzeetei syy toso tuşaaka teseb togtooson baina. Sovkooznuudiin tuşaaka syy tosonii tesebiigi jikedkesen uçarani bolbol syyliin yyde olonki sovkoozuud bol bekizesenees bolno: nirai maliin korolto boldog proceente doogoo orobo, synii saalinin emebe. Sovkooziin bol mal azalaas garka eldebiigi jikeer zugaa ba ekeç josotoi.

Sovkooziin maliin eskeberiin amzaltiigi todorkoigoor karuulza baisan sovkoozuud bol keden arbaad baina. Zişee abaad karabal Baruun Sibiiriin Çerapaanovskiin sovkooz bal-na. Tosonii tuşaalgiin tesebiigi bytemzetei sainaar dyyrgeed, ene sovkooziin kolegtiiv bol treeste dotoroo dunda zişeegeer nege ynieenees 10,5 ceentnir syy saaka baisanii orondo 18 ceentnir syy saakiin yyrge tabisan baina. Ene Çerepaanovton bol eesengee ujalgiigi dyyrgeze baidag ba synii saali bol cag yrgelze nemeze baina, syy tosonii çanar saizarza baina geze keleke keregtei. Tus sovkooz bol maliin ebelzelgede sainaar beledkesen ba ebese tezeeleni zii kagasta kyrke baina. Maldaa inag sainaar kandaka, zooteeknikiin ba veternaariin zeb kimgadaluudiigi geke juu jamarç sovkooziin byteeze çadakaar ede bygediigi Çerepaanoviin sovkooz tuilasan baina. Bykii juuma bol kynyydees ba ketelberilegçedees dulduidaka bolno.

Mal azaliigi debzyylke jabadal bol menee namiin çukala yyrgenyydiin negen men bolzo baina. Jere ene zoritgo bol ali olon talaas şiidkegdeke bolno. Ekin tyryynde, kolkooziin feermenyyd ba mal azaliin sovkoozuudiigi bekizyylke ba delgeryylke. 1933 onii janvaari negende kolkooziin bodo maliin feerme bol 51,2 mingan tologo maltai baisanaa ene onii sentiaabri negende 5,8 milijoon tologoi maltai bolzo gancakan ene zilde iigeze eseniigi kelekedeç todorko azai. Malaa sainaar karadag bolbo, nirai maliin korolto baga bolzo ba adau maliin too ese baina.

Kojorto—Kolkoozçonii ynieetei boikodoni tusalalcaka jabadal bol aguu jike udka çanartai bolno. Kolkoozçondo milioon kagas tologoi tugal eke gesen —ene zorilgo bolbol menee 1933 ondo bejelyylegdeke baina Ynieegyi bykii kolkoozçonoo ynieetei bolgozo kangaka jabadaliigi ton bogonikon bolzorto dyyrgeke keregtei odeessiin kolkoozçon udaarniguud bol neker Staalinda iigesen eesediingee raaporta dotoroo: „Kol kooziin geşyyn erketen bykenynieetei, gakaitai, şubuutai bolko baina. Ene zilde tuilasan bidenii amzalta bol caşgadaaz bidener bytemzetei sainaar urig za dabşaka baina geze labtai naidabari olgozo baina" geze biçesen ton zeb bolno.

Ecesee, beledkeliin kedelmeriin sesteeme bol mal azaliigi kegzyylke jabadaliigi ali bolkoor kengedkene, azal kedelmeriigee todorkoi bata naidabari olgono. zebeer kedelmeriin argiigi garaçaka baina.

Mal azaliigi deeşelyylkeer zoriuulza namiin zygees tabigdasan jikeken kyçe oroldolgo bolbol sain yrenyydiigi egçe baina. Tariaaçan aradiin olon niiteeree kolkoozdo orokodoni zyreçylien, niudargaçuud bol aduu maliigi koroto sedkeleer alaka kiudaka jabadaliigi emkidkeze saişaaza baisan, ecesee kamtaral bolko ziiyydte kolkooziin daisa daar mal azalda kiigdesen şarkanuud bol edegerze baina. Menee aduu maliin too ologoi eseze ekilbe. Socialiis mal azal bol bekizesen ba ynieegyi kolkoozçondo geronii zygees ergen tuslamza yzyylegdeke baina. Kolkooziin pooliin jikeken urgaca bol 1934 ondo maliin esekeberide şiidkekii kereglekii şine ilaltanuud dabagdaka baina geze naidaka bolno.

Kolkoozçon eregteiner ba emegteiner komuniistanar ba komsomoolnuud mal azalai teeçe niuuraaraa kandagtii!

(Tebiin „Praavdiin" tyryy biçeg)

Sçetovoodnnudiin zemeer olzo kubaari tasaldaza baina

Selenge. Orongiin somonii kolkooznuud bol ene ziliin urgaciin olziigi kubaaka jabadalda ton sula beledkeel. Enyyniigi gol şaltagaaniin kaana baina gekedee. Anka tyryyn nutagiin namiin yyr bol BK(b)N Moziin komiteediin 1933 onii urgaciin olziigi kubaaka tukai gargasan çukala togtooliigi niite kolkoozçondo nebtergen oilguulza ekees baitagui, eesenee tyyniigi kural deere zeblen keleleze tanilcaa edii baina. Tus somonii komsomooliin yyr bol enyyn tukai alba çimeegyi, kuurçag dotoroo orosontoi adali baina.

Geke zuura, tus somonii jikenki kolkooznuud bol Uastaa tuşaaka tariaanii tesebiigi ynikolo gyicedkesen baika. Tiigebeç urgaciin olziigi kolkooznuudiin azalta ederyyd deere, MK-iin togtooliin josoor, azalta ederiin too ba ilangujaa kiisen azaliin kemzeegeer, karaza kubaan eke tu kai men alaga suuka juuma.

Urgaciin olziigi bosunaan kubaaza ekilee jabadalda, negee talaasani saatuulka nekeceliin Tariaacokilgiin kedelmeride aikabtar tasaldal bolsonoos todo roko baina. Somonii jikenki kolkooznuud bol tariaatuşaalgiin tesebiigi gyicedkesenee kamta tariaacokilgiigi suladkasanaas bolzoi. Zişeelebel: gilbiriin tasagiin „Kaliniini" neremzete arteel, tariaatuşaalgiin ziliin tesebiigi nojaabriin ekieer gyicedkebeç, odoo kyrter tariaanii cokii gligi dyygee odii, gynzygyi tasalda barida baika juuma.

Negee talaasani, tus somonii kolkooznuudiin too byridkeliin kedelmeri iime geçegyi muugaar tabigdasan, azalta ederiin temdeg lel cag darui çanariin taliigi şalgaza tabigdadag ygei, kudkagdasan baina. Jime buzagai kereg jamar uçaraas garba geeşeb gekede? Jikenki kolkooznudiin sçetovoduud angiin karşa, kolkoozuudiin daisanuud suuka juuma. Tedegeernegiigi tobçoor toolozo karuulkaad iime baina:

„Eerbaanov" arteeliin sçitovood Pyrbo Dabaagiin gegçe uri diin golovaa nojonii aça kyy ba pomooçniç zaisan Dabaa Gombozaviin teresen kyy selpoo mingan tek menge yrilte kiisen. Ulaan eregiin zinkeni albannas keegdesen, cag yrgelze kara arkiaarumda kiidag: Koroto daisan suuka juuma.

„Ulaan jangaazan" arteeliin sçitovood Badma Cebeq Banzaragciin gegçe urdiin kacag, tos albandaa kaikaramzagyi kandadag, arteeliinçaa too byridkel iigi zigsyyrbegier kudkasan, ken edii azalta edertegi medeke ygei, ynekeere kerengeliig josoo yzelee kubilçasan, cag yrgelze kara arkiaar ideeledeg, josotoi angiin daisanii agtiinvoi teleegiigee bolzoo „sliaapa" suuna.

„Bli yker" TOZ-iin sçitovood Nimazab Dabaagiin gegçe men urgaciin olzo kubaarida jamarç beledkelgyi, bykii too byridkeliigi buzarlasan. Tologolgo ergesen. Ynen cekeer tuşaalda kandaggyi ygei nobço nazagai kereg yyskeze suuka.

„Uaan-Odon" arteeliin sçito vood Milkov gegçe, Tarbagatain toskonii niudarganii, merees sellegede ocoson kyynii yri cada suuza bykii nigtalan bodo ko kedelmeriigi kudkasan bai ka juuma.

Men „Sojuul" arteeliin sçitovood Namzal Açatiin gegçe, keden udaagyydte orosoo, kara arkiin ezen, kedelmeriigee „seree byteke" jabadalda tabisan, zasar sagyi oportuniista, bykii olzo kubaariin keregiigi syidkeed amarkan suuka juuma.

Edegeer niudargaçuudiin ko roto belgem bolzo kolkoozuud ta urkai tekieeresen daisan etegeedner bol kolkooznuudiin çanga çadaltai bolko zamda dabkin oroko, kolkooznuudiin bolşoviig azaltai bolko jabadalda saad tybeg kiize, jamarç keseg ygei amarkan terçeeze suuka juuma.

Tere tula, MTS-iin ulas teriin keltes ba somonii namiin yyr, soseednuud ene niudargaçuudiin uurkaigi butargaza, zemetende çanga keselte egeze. Ene ziliin urgaciin olziigi darui kubaaljaaka jabadaliigi buşuudkaka jolotoi. Nek. Staalinii janvaariin pleenyn deere, kedee nutagiin namiin emkinyydiin zorilgoo tukai kelsen altan ygeigi dakin sainaar kelelsen zeblekeze lagşagyi.

Niudargaçuudiin idebkitei tusalagçanar kolkooznuudiin azaliin ba ulas teriin tabaar bi kizyylke jabadalda saad kiike josogyi, cag dauu çangaar kesegdesen baika josotoi.

Jeryyl guursan.

Niudargaçuudiin tegçelberi bolzoi

Kori. Ydiin somonii, Şara uso „Traagtar" arteel bol, 1930 ondo togtoson belei. Tyynees kojo 3 ziliin turşa dotoroo negeç udaa urgaciin olziigi kubaaza kangyi yilsaanii azalta ederiigi, tedenii kiisen kedel meriin too çanariigi karaza tor deglesen juuma baika ygei.

Tyynus gadana, ene zilde kolkoozçoniigoo azalta ederyyd iigi temdeglesen bolboç josotoi narin namiin tabisan zaabariin josoor temdeglesen ygeini, eder ba sent ilgad ygei udaarnaar azallaza jabasan kol koozgon Dalgar ba sara sarla za azal kiilgyi lodoor gargaza jabasan. Cerenzid Namdagiin kojoriin azalta ederiin ad kan baisanaas ilerkei juuma.

Enyynii tukai kolkoozçonii kelekede tus arteeliin nigtalan bolbodoo ygei, kolkoozçon kaa daan bol aikabtar çyrçee ulada meteer baiguulgagui kycesen azai. Tere tula, aimagiin gazariin tasag ene keregiigi bodoto deereni şalgaza, tus alduugi zasaka zuura, ken enyyn tukai zemetei niuuruulta kereglee, abka josotoi. Jigeza namiin ba zasagiin tedenee todorkoi zaabariigi ebdeze baikani caaçadaa yrgel zeleke arga ygei.

Bolşoviig.

Cokigdoson tariaanii soloomo dotoi sain tariaan oldono.

Aiaiin aimagiin „Kraasnai paakari" arteel bol tariaatuşaalgada jike tasaldabaritai baisan şuu. Enyynii gol şaltagaani bol tariaacokilgiigi muugaar emkidkesenees boloson.. Tariaacokilgiigi jikeçeg geegdegdekede bol tariaatuşaalgiigi tariaatuşaalka zo nigo tabisanii gerçelne şuu. Tere tula Aaliin aimagiin arteeliin pravleeni bol tariaacokilgiin traagtoriin Sloo znoi molotiilkaar cokika gekede arcasan azai.

Enyynii şaltaglakadaa MSS-iin kedelmeriineni telee eg teke boro bodoliigi teleke ja badalaas kendeserkeesen juuma.

Iime azal kereiigi niudargaçuudiin kereg gekees endegeer juu bolkab. Uçar bol „Kraasnai paakariin" ketelberilegçed bol niigo tabisanii gerçelne şuu.

Tere tula Aaliin aimagiin MSS-iin ulas teriin keltesnii şuuu kemzee abaza, tariaacokilgiin geegdelteigee engergesen kereg S omodor şalgaza yzeke zailaşagyi baina.

B.

1934 on dosovkooznuudiin tuşaaka syy tosonii tesebiin tukai

SSRK AKS ba BK(b) N TKiin togtoo

1. Sovkoozuud bol 1933 ondo 30700 toono tuşaakatesebte baisan. Enenii orondo 1934 ondo tuşaaka tesebiin 39170 toono togtooko (toson deere oruulza bod son).

Gerende tuşaaka syy tosonii tesebiigi sovkooziin sestiee menyydiin kooroondo iimeer casaza kubaaka:

a) Arkomsovkooziin sovkoozuud 35000 toono.

Eneen coo:
Makanii sovkoozuud 17500 toono
Tosonii sovkoozuud 11300 toono
Ylteriin sovkoozuud 1500 toono
Tariaanii sovkoozuud 103 toono
Gakaiin sovkoozuud 1200
RSFSR-iin syynii sovkoozuud 1770 toono
YSSR-iin Doisyytrieest 1000 toono
BSSR iin syytrieest 510 toono
RSFSR şubuutrieest 80 toono
YSSR şubuutrieest 12 toono
BSSR şubuutrieest 25 toono

B) SSRK-iin Gaztararkomiin sovkoozuud 850 toono.

Eneen coo.
Promsovkoozobedinieeni 155 toono.
Sojuuzsieminovood 110 toono
Ovcisojuuzob jedinieeni 300 toono
Zinosovkooztrieest 40 toono
Sojuuznoklyybob jedinieeni 5 toono
YSSR ba RSFSR iin sadtrieest 30 toono
BSSR sadoogorodtrieest 40 toono
Gryyziin sovkoozuud 15 toono
Tagziig SSR iin pliemkooz 10 toono
Tyrkmieen SSR-iin sovkoozuud 5 toono
Sovkoozuud (tiligraafiin gemeer aldagdaa) 106 toono
Cikortrieest 4 toono
Glavkanypr 20 toono
Saavinsovkoozobjidinieeni 10 toono

c) SSRK-iin Narkomsnaabiin sovkoozuud 3120 toono

Eneen coo:
Glavsaakar 3000 toono
Gakaiin sovkoozuud 120 toono
Bişe sovkoozuud 200 toono

SSSR AKZ tyryy V. Moolotov (Skriaabin).
BK(b)N TK sekritaar I. Staalin.

KizGYiin ulas teriin seegtoriin damzuulgiin ulaan tug Tynkenii MTS-te egebe

KizGY MTS-iin ulas təriin seektoriin 1933 onii nojaabrii 25-nii 3 tooto zakiralta

Tynkenii MTS iin kabaatai eregtei emegtei kolkoozniguudiigi kədee azaliingaa ziliigi sainaar əngərgəsenii temdeglen amarçalanab.

Ulas təriin keltesiin bolşoviig kətəıbərjəər jabaza, Tynkenii MTS iin kabaatai kolkoozuud bol nam ba zasagiin oronuudaas əgtəsən daabariaa gyiceeke talaar kizaar dotoroo kamagiin təryynii suuri ezelze garba.

1 Kabariingaa tarilgiin təsəbiigi 102% ba niodonon ziliinkiees 30 konog urida dyyrgebe. Kabariini tarilgiin debisker 26% ərgədəbə.

2. Tariaaniigaa kadalgiigi kizaar coogoo kamagiin təryynde bygeed, 20 konogcoo jabaza sentiaabri 30 da dyyrgebe. Tariaaniigaa syrilelgiigi mən kamagiin təryynde oktiaabri 13 kyrter dyyrgebe.

3. Bykii kylityyrenyydiin urgacani 1 gaa byriin 9 ceentner garka geze təsəbtəni bodomzologdoson aad, 9,3 ceent. garaa. 1932 ondo 8,2 ceentner garasan baina.

4. Tariaagaa niodonon ziliin kiees 38% ilyygi kuriaaza aba ba.

5. Өbəsə kuriaalgiini təsəb kadagdasan talmaigaarani bodobol 102%, kadasan əbəsəərəni bodobol 125% juu niodonon ziliinkiees 51% ilyy dyyrgegdee.

6 Gərəndə tariaatuşaalgaa bykii kolkoozuudani kizaar coogoo təryylen oktiaabri 20 oos urigşa byrimesən dyyrgebe

7. Gazar kakalsan ba tarilga kiisenii tulada MTS-te boro bodoloor tyleke josotoi tyleberiee mən kizaar coogoo tyryylen ba byrimesən oktiaabri 5 da dyyrgebe.

8. Gərəndə kortoobkotuşaalgaa basala təryylen tuşaaba.

Tynkenii MTS iin kabaatai kolkoozuudiin kamtaankai kədelməriin jike jike ilaltanuud bol eregtei emegtei kolkoozniguud çin sedkeleeree kədəlsən, ulas təriin keltesiin naçaalnig nək. Kyzinecoov təryytei mən keltes ba MTS iin kədəlməriçəd zokistoigoor kətəlbərilesəni aça tusa mən-

Ulas təriin keltes bol nam zasagiin daabarinuudiigi gyiceeke kədəlməriəə çanga disciplii-ne ba narin təsəbləlgiin josoor baiguulza çadasan baina. Ene uçar bol Tynkenii MTS iin ilaltanuudiin yndesen şaltagaan geiçe. Ulas təriin ba azakuin çanarta eldeb jabuulga bykeniigi aikabtar narilza beledkegdedeg ba enyyntei kamta namiin nebterel kədəlməri maşa ərgəəı jabuulagdadag baisan.

Kolkooziin olon geşyyd bol niudargan ba loodirnuudtai temeceke jabadal teişe kanduulan tatagdasan baigaa. Udaarnigaar kədələgçədiigi zişee bolgon kolkoozuudiin dunda tunkag bolgodog baisan.

Ulas təriin keltes bol namgyi aad, çin sedkilteree kədəldəg kolkoozniguudaar ərgən etibkitediigi baiguulza çadasan.

Ulas təriin keltesiin bykii kədəlmərini ton narin yçoodtai ba dyyrgelte bolsoni əder byri şalgagdaza baidag baigaa.

Ulas təriin keltesiin naçaalnig Kyzniecoov ba bykii azalçadiini bolşoviigiig kədəlməri kiisenii-gi tusagar ilgaza durasamaar baina.

Mən Tynknii MTS iin kabaatai komsoomoliin 20 yyryydii maşa jike kədəlməriiigi basala tusagaar temdegbeneb. Kədəə azaliigi socialiis josondo oruulka kədəlmərideni namiin tyryyçe tuslagça jabaza ynekeeree çadamaar çadaltaibdi geze Tynkenii MTSiin komsomoolçuud todorkoi medyylsen bainasocialiis zəəriiigi kamagaalkiin tulada ami-bejee kairalangyi orogço Çiernosoov mete komsomoolçuud bol Zieninii komsomoliin sairkaza baimaar gabijaata geşyyn mən.

MTSyydiin məriicəənii ştaab iin kyrgeltiin josoor ba Tynkenii MTSiin nam zasagiin daabarinuudiigi dyyrgesenii ilerkeinyyd deerees yndese barin zakiranab:

1. Kizaar coogoo tyryylen jabaza baigaa Tynkenii MTS te ulas təriin seektoriin dam zuulgiin uban tug əkə.

2. Tus MTS-te Lieeninii komsomoliin 15 dugaar oinii neremze əkə geze mən MTS-iin ulas təriin keltes guisaniigi kangaka.

3. Tynkenii MTSiin kabaatai kolkoozuudiin udaarniguudiigi gurban kostiuum, vigtroolo, kyroorta arşaanda oçoko gurban pytioovka, amaralgiin gerte oçoko taban pytioovkonuudaar şagnaka.

4. 1934 onii niuurta Tynkenii MTSte zaluuçuudiin sojoliin baişan barika.

Tynkenii MTSiin kabaatai eregtei emegtei kolkooznig nəkədaa!

Bolşoviig josoor kədəlsenii-gəə aça tusaar taanariin nelieed olon tanii odoo zilde çanga çadaltai bolzo çadaba. Gebeç dutuula baina geiçe. Bykii kolkoozniguudiigi bolşoviig kolkoozniguudiigi bygedeereni çanga çadaltai bolgoko josotoi baina.

Nam ba zasagiin oronuud bol taanariigi ulam keçeteigeer, ulam sainaar kədəlmərilekə, kolkooznigoo disceplüniigi çangaarsakika ba niudargan, korologço ba loodritai temecekiigi erize urina.

Jirke zilde byri sain ərezəltei urgaca abka josotoita.

Ene ulaan tugiigi imagtala tyryyleze jabaa kolkoozuud barıza çadana geze byy martagtii!

Imagta ba kamagiin sainuudani tyryylze çadana geze byy martagtii!

Ulaan tugaa aldangyi, əəsəd təə bailgakiin tulada jaaka josotoibta gebel:

1. Yrisenir kərəngəə cəməərəni tasalza, soortolko ba orilgaka tariaagaa kabar boltor niydeniige cycegii meteer kairalza kadagalza baika

2. STOiin togtool ba erkim MTS traagtariin brigaada, tragtariistiigi ileryylke koonkyrsiigi gyiced dyyrgeze zasagiin oronoor togtoogdoson bolzor dotor traagtarnuudaa zasaka.

3. Maliin əbəlzəlgiin dulaan bairanuudiigi beledkeke.

4. Surguuli ba dəkərigyydiigi bii boldoko, MTSiin kamaatai gazariin zoniigi ysegnomdo surgaka agro ba zoo teeknikiin dəkərigyydiigi, tariaan aial, mal azal, traagtar ba morlsaişaagçadiin dəkərigyydiigi togtooko, kolkozniguudiin səbəgşələlgə. Urlalga byteel metiigi əəgşəəzo ulamara delgeryylekiin tylkice əkə meteer namiin gegeereliigi ərgədkən jabuulka.

5. Ene əbəliin niuurta tragtariista kolkooziin brigadiir, toocooçon, şagtagalagçad, gryype kətələgçə, zaluurçad, şiloosçod, mal azaliigi daagçad metiin kaadriigi beledkeke.

Zyyn Sibiiriiin eregtei enegtei kolkooznig əkədaa! Çin sedkeleeree kədəlzə, kolkooziingoo zəəri sakika gesen n. Staalinii uriaagi dyyrgeke arga onisiigi tynkeniikidees suragtii.

Manai aldarta bolşoviig namiigi toiron əəriingəə zergenyydiig ulam bykeçyylje!

Kolkoozniguudta badarangui saikan kolkooziin çanga çadaltai baidaliin zamiigi zaaza əgəsən manii udaridagça bagşa nək. Staalin bata nuta oroçoko boltogoi!

Tus tuşaaliigi soninguudta tunkaglaka ba Zyn Sibiiriiin MTSyydte kamaatai kolkoozuudiin kuralnuud deegyyr unşaza, jarildaza, saitar tanilcuulka.

Zyyn. Sibiiriiin KizGY.
MTS ulas təriin seektoriin
naçaalnig Dorofeejev

Kolkoozuudta bolşoviig kətəlbəri ək

Agiin AZO gi angiiin daisad „kətəlbərilənə“

Agiin aimagiin gazariin tasag bol nam—zasagiin zəgəəs tabigdasan kariuucalgata kədəlmerinyydiigəə əərəə byteke josoor kətəlbərilezə baina. Zişeel bel: Agiin aimagiin kolkoozuud ba əməçiin azaltan bol Nojaabriiin 15 kyrter byke malaa dulaan bairaar kangaza çadaagyi (73 kubi arai geze kangagdasan) Koninii namariin otonii kampaani oroidoo 23 kubi dyyrgegdeze baisan; olonki kolkoozuud maliin əbəliin kooliigi zuramçalan tasalaadyi; kolkooziin olzo kubaariiin beledkelyyd əərəə byteke josoor jabaza baina. Aimagiin gazariin tasagiin şugamaar keden olon zaabarinuud kolkoozuudta əgtəsənç bol bodoto azal kereg deere kerzerge dyyrgegdeze baisaniigi şalgaza yzegdesen juma ygei, kolkooziin əəsədiin çeberlelgiigi kampaani mete kabariin yjede jabuulaad orkison zarim kolkoozuud angiiin daisadaar buzagaişanaas əəsədiin şyymzeleliigi kabçaza. Kolkoozdo şurgasan angiiindaisadiigi ceberleke jabadalaas daldiraza „Kamtiin azalça“ ba „B M. Ynen“ geke metiin soninuudta garsan şyymzelyydiigi çegneke ba şalgaka ygei geke zergiin dutuu zyilyyd jike olon.

AGT gi daagça Damdinii Baldan bol niudargan bajanii kyybəgəəd tedenerteigee kaluun baricaatai, sajakan Urida Agiin somon oçood „Kamtaral“ arteelda niudargaçuudiin şurgan orood kolkooziigi butargaka jabadal yyskeze baikada, tedenees aiza jamarç kemzee abangyi jirebe.

AGT gi daagçiin orlogço Galdan Delgeriin ba preziidiymiin geşyyn Bildyyşkin gegçed bol koito Agiin „Kaliininii“ arteelda keden konog baiza, keden niudargaçuudiigi kolkoozoos gargaad, „tende kojor jike gryype bii“ geze keleed jamar gryype juu kiize baisaniigi şalgaza yzelgyi orkiood jirebe. Enyynees bodokodo, ynekeeree niudargaçuudaas daldirasan kereg bolno. Delgeriin bolnamaas gargagdasan lamanar ba bajaçuudiin dundaas garsan niuur tula, tereenee tatuuraza baina şuu. Bılduuşkin bol əngərəgçə kabariin yjede otondo oroko maliin təsəb zokiookodoo zoriuuta bagadkasan namariin koninii otonii təsəb zokiokodoo emkinyydiin koniigi korto zorilgoor oruulalcaagyi. Mən bajan çadaliin kyn baina.

Aimagiin gazar eskemzelegçe Zamsaranii Mənkə bol 33 onii əbəsə kuriaalgiin təsəb zokiookodoo kolkoozuudiin aduu mal ba kədəlməriiin kyce çadaliigi karalgyi, zarimdani ilyy jikeer zarimdani bagaar zokiooson, Zişeelbel: Urida Agiin somonii „Leeninii zam“ geze əəriingəə kolkoozdo niuur sakiza bagiigi əgəsən tus kolkooz bol 76 byle 302 amin, 827 tologi maltai əgəsən təsəbni 1086 ga bolno. Enyyntei zergeşyylen Alkaniin „Yrezel“ kolkooz 31 byle, 110 amin, 194 tolgoi maltai, əgəsen təsəbni bol ajaar 1662 ga. bolno.

Təsəbəə kiikedee kaişa kereg kandasanaas zarim gazaraa kadalan ygeideze zarim gazarta maşa jikeer kagdarsan baina.

Gadna, Aduun — Çuluunaas zəəzə jiresen „Voroşiilov“ kolkoozdo gazar əkədəə ajaar 7 goloos əgəsən, ene bol tus nyydel kolkooziin təbkinəkə jabadalda aikabtar jike saadtai azai.

AZO giin məngən sangiin jabuulga buzagai muu mənəə 4 deki kvartaaliin təsəbiigi araikan 25% dyyrgesen, syyliin yjede AZO giin məngən sangiin tasagta suugaa B—S. Badmiin (Tekiin koin) gegçe ankan koito Agiin somonii çanga çadaliin kyn baisanaa kamag zəəriəə əə riin samuugaar yrisen, nutagtaa bagtakaa bolizo, kəndəə buurakadaa zydkeliin somon zugadaza oçood zydkeliin selipoogiin keregiigi buzagairuulsan syyliin yjede aimagiin gazariin tasagiin yileçen neıetei yylice kemzeke azaltai loodorlozo jabana·

Aimagiin gazariin tasagiindergede Barilgiin keltes (Stroikontoor) geze bi, ene bol nyydel ba kas nyydel kolkooz... təbkinəsən baidalda oru... kabtar çukala ba kariuu... zorilgotoi bolboç, ene... to deere barilgiin zurgaa... ridalga karagdadag ygei, kenii juuç kiize baisaniig degdedeg ygei, enyynde sanalaa tabidag ygei, syylde oroi oldokojoo ...

Ene zurgaanii tuskai er... bol jike dutamag baisan caarsa şugamdaka azaltai

Agiin gazariin giin aparaad teişe sanala za, kədəlməriiigi şine kemzee abka gedegte tu...

Ynenii poostonor kə...

ba ...

Niudargaçuudiin uurkaigi butaçokiko

Koriiin aimagiin dergedeki modo beledkeke zurgaanii tasagta şurgasan angiiin daisan etegeedyydiigi toolobol: 1. Zigzid Dorziin gegçe anka galzuud voolosiin biçeeçe ba niudargan bajan baikaas gadana bandiid bolson Nanzad tarbiin kyrigen mən. Basa cag yrgelze busadiin kyciigi məlzəsən urida erkee kasagdaza, syydeer 6 ziliin cələlgədə şiidkegdesen juma. Gadana, 31 ondo cələlgədə jabasan kadam ekee gar daaza abaad odoo kyrter tezeeze baina.

2. Şiireb Bazariin gegçe 25-6 onii yjede kile nebtereze naimaa kiisen, maşiiniin kyceer busadiigi məlzəsən, Atamnan semioonoviin oficeer ba Koriiin taişaa Erdeni Vambocerenii kyrigen tula, tyyniigee 31 ondo cələgdətər azal kogşoloo kamta jabuulza baisan. Mən keden udaa kolkoozoos gargagdasan baina.

3. Çimed Ajuuşiin gegçe uridiin zasedaateliin kybyyn, 29 on kyrter busadiin kyciigi məlzəsən, 31 32 ondo de... jabakadaa kədəə zonii oilguulaltiin kədəlməri kiin orondo, karin kolk... diigi niudargan məlzəgçe metiin yge taraaza onii təsəbiigi araikan ge... dyyrgesen baina.

Iimede kabaatai gaza... kemzee abça edeniigi da... banaasani kəəkə keregte...

Koriiin

67 kolkoozçonii 134 azalta ədəriigi ken tələkəb?

Koriiin aimagiin, şine Kyrbiiin modobeledkeliin zurgaan bol, Doodo—Kyrbiiin somonii „Internacional“ geze arteeliaas 67 geşyydiigi modo otolkoor acaraad,—„ara—oiro“ geze gazarta modonii itegemzete nək. Byyrlov gegşe modoşonii baika baira beledkyylzl baika, tyynees bykii osortimeent ba otolkouşaastaguudiigi zaalgaza abaad kədəlmərilekətə gekedeni, ənəə kədəlmərçəd 20—30 kiloometriin gazarta „şine zam“ toozoos mori abça gyn taiga garaad, 2ədər casan deere ənəəki itegemzete Byyrloviigi kylieezeç, ba biderzeç jadaad gedergee bucaba.

Iime ulas təriin udkatai modo beledkeliin jabadalda koirogçoldoguudiigi boliuulagtii!

Ynenii brigaada.

Kolkoozçoniigi kereglekə ed-taavaaraar kangaka Selpoogiin ujalga

Kori. Deede Kyrbiiin Selipoogiin tyryy D. Zambaliin gegçe bol əbəsə tariaanii kədəlməriiin yjede azalçan aradiigi cai, dabasa, tamaki geke zergiin çukala kereglelyydeer kangakiigi tasalduulsan baina.

Gadna, 2-3 dakin Deede-Yde baraanda geze oçood, liiter kariin kamuugi yzeseer, ed baraanii baisaar baıtar, baraanda oçoson unalgiigi zarimdaa gederge bucaasanç jabadal baika juma.

Mən bişeç beledkeliin jabuulganuudiigi kara gazarta çarga çiresentei adaliaar jabuulza, negeç 100% dyyrgesen jyyme baikagyi.

Basa selipoogiin № 1 laabkiigi daagça Radna Ragşaagiin gegçe araikan geze jiresen baraagi keden konogto kebtyyleed syyldeni niuur ilgabarilan əkə ba koiroglon baika juma.

Iimees, tedeneriigi kəəgəəd, şüdarguu idebkitenees suulgaka keregtei.

Jabadalçan bolşoviig.

Bagşanar j... karanabta;

Selenge. Orongiin ... nam ba komsomcoliin en... bol şine lata ysegiigi ... ygei gekiin gadana e... ceke ujalgatai 10 garan b... baigaad korgoo ko... cokidog ygei.

Ene uçar baidal bol e... caaşa tesekiin arga ygei... nii soveedto kediiç k... tooko ygei. Dagba ba B... tan əəsədəə medeke yg... tiine geeşe uu? E... çukala keregtei jabuulg... oilgodog ygei uu geked... təriin udka çanariigi josotoi jyme.

Tiime tula olon udaa ... oilguulan jadan jadan ... baisanii kereg, goritoikon... kemzee abaad orkibol go... beze.

Orongiin somonii kolk... ba əmçiin azaltan arad... yseg biçegte surka ial... 100% kanduulka josoto... bol mənəə ədəriin ula... çanartai çukala zorilgo...

Jeryyl guursa...

Loodornuudta kemzee abka

Kori. Kezengiin Staalinii komuunaas ceberlegdesen aad, Kaarl Maarksiin arteelde şurgan oroson Cerendorzi Bujantiin gegçe bol—bi kyn, əbədəəbi kandakaas gadana, ekenereeree geed jamarç azal ygei suuna.

Mən somonii Staalinii komuuniin geşyyn Nimiin gegçe əərəə azal kədəlməridə ton sulaar kədəlməri kiilgeke ygei azalda jabuulanygi bariza

Komuuniin pravlieeni zee ab!

Leenin

Ukrainiin ilalta—byke kolboonii ilalta

1932 on. Ukrainiin SSR bol kabariingaa tarilgiigi uçargyi unzagairuulka mərtəə tarilgiintəsəbiigi dyyrgeze çadasangyi. Tarilgiin syyleer gazaraa eldeke jabadalaa tasalduulzarkisan tariaaniiç ed yiledberiiingeeç tariaanii kuriaalgiigi basa tasalduulsan. Namariingaa tarilga namariingaa gazar kagalalga kojoriigiç dyyrgesengyi. Talkabeledkeliini mən tasaldaasan „Ankanaas bagaar gargagdasan təsəbiigi ulam koroozo, gurba dakin bagadkaadç baikada Ukrainiin namiin emki bol talka beledkeliigi emkidkeze, talka tuşaalgiingaa təsəbiigi dyyrgeke daabari namiin zygees əgtəsəniigi gyiceeze çadaagyi“ ile bolbo geze BK(b) N TK oloson baigaa.

Sajakanla iime baisan baigaa.

1933 on. Ukrainiin SSR bol kabariingaa tarilgiigi niodonon ziliinkide orokodoo 20 konogoor urida dyyrgebe, kolkoozuudani təsəbyydee ilyyler dyyrgezei. Ed yiledberiiingee tarilgiin azallalga ba tariaaniigaa bog əbəsə tyyke jabadaliigi enyynees urigçada yzegdeegyi jikeer kiisen baina. Ene zilde niodonon ziliinkiees kojor dakin şakuu jike tariaa kuriaazai. Olonki kolkoozuudiini geşyydiin boro bodolç, mənggeç olzoni ene zilde 3-5 dakin jike bolbo. Soveed Ukraina ulas bol ogtiaabriiin kubiskaliin 16 ziliin sain ədərlelgədə bykii kylityyrnyydiingee təsəbiigi kolkooziingooç, əmçiingeeç azaliin talaar byrimesən dyyrgeze, bolzoroos 3 sara kagas uridçalan. tariaagaa tuşaasan baiba.

Odoo iime dəntei bolood baina.

Ukrainiin socialiis soveed respyybligiin ene jike ilalta bol manai byke oron, byke kolkooz baiguulaltiin ilalta mən. Ene ilalta bol „kolkooziin jabadalda kynii medekeer ile kubilalta bolno. Jike olon kolkoozniguud kolkooziingoo kədəlmeri də çanka ondoogoor kandadag boloo; discipliineni ile bodo bykezee; azalta ədəriigi keregledeggyi baisanaa, odoo bol kaişan geze olon azalta ədərtei bolokom aab geze ermelzedeg oroldodog boloo; kolkooziingoo kamtiin zəəriigi kinaka sakika, niitiin zəəriigi yrigçed ba azalaas zugadagça loodor ba kaşar zalkuunuudtai temeceke jabadalani nileed saizaraa; kolkooziin ərgən geşyydiin dundiin emkini mən saizaraa“ (Moolotov) geze keleseniigi kamagaas ilyy todoor gereçelze əgənə. Ukraina ulasiin ene ziliin ilaltanuud bol talkabeledkeliigi kontragtaaciin josoor kiideg baisanaa, odoo tariaatuşaaka gesen ebdeşe dabaşagyi çanga kuuli togtooliin josoor beledkedeg bolosoni labtai deere baina, bykii kolkoozuudiigi bolşoviiglig bolgoko, bykii kolkoozniguudiigi socialiis daidanuudiin çanga çadaltai azalçad bolgoko jabadalda ulas təriin keltesyyd tencelgyi jike açatai tusatai baina geze basa basa dabtan gereçelze əgənə.

Ukrainiin kolkoozuudiin olonkinii enyynees urigçanki baidalani odoo yjiini baidalda təseeçgyi baisan baigaa. zişeelkede. Dnepropetroovskiin moziin Geniçeskiin rajoonii „Jaasnajaa Poliaana“ geze kolkooz. Ene kolkooziin geşyyd iigeze beçene:

„Nidonon zilde gazarnai iimeleasan, moridnai odoogiinkioos olon baigaa. Kuriaalgiin yjede bide bol kazuu teegees 40 kynyydiigi tatasan uçaraas, kədəlmeriçədnai odoogiinkioos mən olon baisan. Iimeç baisan bol kadalgaa 17 konogcoo dyyrgesen, odoo bol 12 konogcoo dyyrgebe. 1932 ondo tariaaniigaa cokilgiigi arai arai aavgusta 28-da ekilsen; odoo bol cokidog maşiinanuudani ijyyli 14-de azaldaa orozo, aavgusta 5-6-nii yjder cokilgiingoo kədəlməriiigi byrimesən dyyrgezei. Niodonon zilde talkabeledkelni janvaari kyrter unziiçasan; odoo zilde tariaagaa kadasanaas koişo 13 konood baikada tariaatuşaalgaa dyyrgezei. Niodonon zil nege azalta ədət təə 1,9 kgr. talka abasan, odoo bol 10,5 kgr., juu niodonon ziliinkide orokodoo 5,5 dakin jikiigi abazai“.

Iime kolkoozuud niodonon zilde əcəən baisan. Odoo zilde maşa olon baina. Kolkooziin olzo kubaariiigi keden gazaraas tyyze şalgan yzebel, gərəndə tuşaasan ujalga bykenee byrimesən dyyrgasen, bykii foondo zasanuudaa tasalsan ba namariingaa tarilgiigi gyiced dyyrgesen 224 kolkoozuudta (Dnepropetroovska, Odeesa, Kaarikov, Viinis ba Kiijev mozonuudiin) nege azalta ədərtəni gancakan tariaanii kylityyrenyyd 7 kgr. juu niodonon ziliinkiees 5 dakin jike kyrtebe. Çanga çadaltai baidaliin azalta ədər iime baina!

Ukraina ulasiin ilalta bol kamagiin tyryynde kolkoozuudiin bolşoviig kətəlbəriiin ilalta mən. Ukrain bol əngərəsən kabariin yjede kərəngə, tezeel ba maliin t e z e e l i i n ... Ene kolkooziin geşyyd iigeze biçene: nelieed jike tuslamza abasan baina. Maşiiniin paarka nelieed bajazasan gebel. tus ulasiin tariaanii gazar deegyyr ene zunii niuurta 44 378 traagtar, 5 123 avtomaşiina, 4272 kombaiuud kədəlmərilesən, elektriiseer tariaa cokiko 750 pyynkte togtoogdoson baigaa. Niodonon zilde maşiina terigyyten tekniis keregcelyydeer balaiç dutamag bişe baisan deerees bodokodo, maşiina mete eldeb tekniis zer zebseg, keregcelnyydee edleze kereglezeçadaka kamagiin çukala uçar baigaa. Ukraainiin ilaltanuudcoo kamagiin gaikaltai, sonin juumani juub gebel, ede ilaltanuud kadaa bykii namiin emki kədəə azal teişee gyiced ergil deze jiresenii temdeg mən, Nək. Staalinii „kədəə toskodeki kədəlməri tukai „gesen yge dotoroo kelesen tyykete zaabarinuud ba ukraainiin namiin emkinerte tyykete çanartai bolson BK(b) N TK 1933 onii janvaari 24-nii togtooliigi yjedese barin namiingaa bykii kədəlməriiigi şinedken baiguulsan baina

Ukraainiin bolşoviiguud bol Leeninii təb komiteed ba udaridagçadaa ene mete bodoto yileer kariuu əgsən baina. Alduu kiisenee zygeerle medeed ən gərçəsən bişe. Alduunuudiigi zailuulka şine alduunuud garkagyin kemzee abasan tulada kolkooziin yyrees ekileed namiin bykii emkiigi tataza kamaaduulsan baina.

Ukraainii namiin emki bol kədəə azal teişe ergelden kandaza, kədəə azaliigi kətəlbəriiigi ulam bekizyylze saizaruulza jiresen zamani jamar baigaab gebel Ukraainiin namiin eblelyyd ba ulas təriin keltesnyyd bol kabinieed kancaliaar coogoo suuza baigaad kətəlbərilekə alban koirog jabadalnuudtai temecesen, dyyrgelte bolgokiigi bolşoviig josoor şalgasan, zonuudiigi şinzelze, azaldaa kamaaduulan şine idebkiteniigi kegzyylsen, butacokigdosonç bol gyiced kocoroogyi angiiin daisan etegeed—niudargaçuud, petliyraagiikin, maknoogiikin, byrzyaas josonii nacionaaliistanar „zyyn“ baruun teişee kelberigçed g. metenyydiin koroto seokelnyydees sergiilsen—iime baina.

Kədəə azaliin ziliigi ene mete sainaar dyyrgeed, çanga çadaliin baidaltai bolzo ekiketei kamta Ukraainiin kolkoozuud baraglan maşa jike gegeerel bol bosoroliin eriltetei bololcobo. „Çanga çadaltaigaar suuka gedegç bolbosoronguigoor suukiigi kelene“ Ene loozon bol tus respyybligiin kede mingan kolkoozuudiin loozon bolzoi. Iimiin tulada sojol bolbosoroliin ba jərənkii baidaliin tukaida kuralluudiigi tataka, azakuin ba sojol bolbosoroliin baiguulaltanuudiin negen təsəb zokiooko sojoliin dobtolgonuudiigi jabuulka g. m. uçar jabadaluudiigi yydegcediin negeni Ukraainiin kolkoozuud baisanii gaikalçgyi juuma. Kirpootinii MTS ulas təriin keltesiin sunamzaar tatagdasan begəəd mən MTS iin kamaatai gazar deereki kolkoozuudiin sojol balbosoroliin konfreence niite sojol bolbosoroliin asuudaluud tukaida Krivyyşide bolospn kural, kolkoozuud dotorki jireke əbəliin nom yzelgin tukai jarildasan bəgəəd, Veselo—Kyytiin MTS ulas təriin keltestei kamtarça zarlagdasan YK (b) N Gorsyloviin raikomiin pleenym—g. metenyydiigi baicaakada, sojol ba gegeereliin jabadal bol kolkooziin jərənkii baidalda nebteren şunaza socialiis gazar azaliin agroteeknike ba teeknigiigi çadabari dərçəl oloko jabadal bol nen jike dee delgerç baisani ile baina.

Soveed Ukraainiin namiin emkinyyd, kədəlməriçəd ba kolkooziin tariaaçad bol tariaatuşaalgaa dyyrgeze, neleed jike ilalta kiisen baina. Namariinç tarilga niodnon ziliinkiees surag ygei sainaar dyyrgegdebe. 1934 onii niuurta byri jike urgaca abka ba kolkooziingoo baidaliigi byri çanga çadaltai bolgoko gesen sanal zorilgoni tarilgaa sainaar engərgeze namariin gazar kakalalgiigi ulam keçeteigeer dyyrgesen deereni ile garça baina.

Gebeç Ukraainiin SSR bol kədəə azaliingaa kədəlməri bykeniigi cəməərəni dyyrgeze orkison bişe baina. Edenii zorilgo bol tariaatuşaasantaigaa adli sainaar saakariingaa sviooklliigi, naran ceceg ba olosoo kuriaaza abka namariingaa gazar kakalalgiin təsəbiigi damzagyi, lab dyyrgeke, kolkooziingoo starakavoi ba kərəngiin zasanuudiigi ton jaaralaar, ton bogonikon bolzor dotor tasalka josotoi.

Ukraainiin kolkoozniguud ene zilde sainaar kədəlsən, azallasaniigaa açaar odoo bolkodo kolkooziin naimaada gargaka iyy talkaar nileed jike baina. Zygeer tarilgiin zasanuudaa taslaagyi baisan deerees talkaniigaa ilyygi naimaalza ekileedyi Kolkoozuudiin kərəngiin rakovi zasanuudiigi gyiceguuladaadyide kolkoozn... talakanii naimaagi zə... bolkogyi gesen BK (b) ba SSSR iin AKZ togtoo... jaabri 10 da tunkaglag... Ene togtooliigi toiruulan... reliin kədəlməriigi sait... buulka uçartai baina.

Kojorduugaar taba... 1ziliin ilaltani jike, kynde ... demeer baina. Zygeer d... zyilyyd basala baina.

Nək. Poostoşev bol ok... coo Kaarikovşiniin azlçan... ta amariigi kyrgekedee„ e... ilaltanuudiigi tanai yşee... dutuu geze sananabdi. B... enyynii T,K ba manii ... udaridagça nək. Staalinii k... riəər jabasaar, ene i... ulam caaşaa şine şine, ula... ilaltanuudiigi kiike, kolk... baiguulaltiigi byrimesən ... zuulan jirekebdi. Ene ilalta... taa tarkiaa ergin ygei, b... geze jikeer sanangyi, ula... eer əəriingəə keçə ça... gargaza, bolşoviig josonii... çanga zorigooroo urigşaa ... jərənkii kədəlməriingəə ... dundanuudiigi zailuulja“ ... kelesen baigaa Nək Poos... bol ede dutuu dundanu... zailuulkiin zamuud ba ... emkineriin urida baigaa ... onuudiigi todorkoilon ... əgəsən baina. Ukraainiin ... viiguud bol kolkooziin ... uulaltiigi bykezyylke, kol... uudaa bolşobiigzuulka, ko... uudaa en elbeg, belgimie ... ma azalta ədəəryydtei ... kiin tələə temecekedee, k... baiguulgiin tyykede ulam ... ulam çanartai ilalta uçaru... oruulkani damzag ygei!

SSRK iin TGK iin dørbødyygeer seessiigi zarlaka bolzor ba kelceke zyiinyyd tukai

Soveed Socialiis Respyybligyydiin Kolboonii Tøbiin Gyicedkeke Komiteediin zurgaadaki zarlalganii dørbødygeer seessi bol Moskvaa kotodo 1933 onii dekaabri 25 da zarlagdaba.

Kelceke zyilnyyd

1. Kojordugaar tabanziliin kojordoki zil bolko 1934 onii aradiin azakuin tøsøb.
2. SSRK iin 1934 onii ulasiin negentøløbtø biydzeed.

1934 onii ulasiin negentøløbtø biydzeed tuşaa SSRKiin TGKiin biydzeediin komiisiin nemelte iledkel.

3. Kødøø azaliin 1933 onii døngyyd ba 1934 onii kabariin tarilgiin kampaani tukai.
4. Seessinyydiin koorondo gargagdasan bøgøød, SSRK iin konstituuciin 18 daki zyiliin josoor seessiin batalamzada oroko josotoi togtoolnuudiin batalalga.

Litviinoviin Itaalida jirelge— delekeidekinii udka çanartai kereg

Neapoli kotodo buuba

Neapoli, 4 (T). Kuşuundaa soveediin tugtai „Konte-di-Savoia" geze itaaliini parookood deere SSRK iin gadaaga keregiin aradiin komisaar Litviinov nojaabri kojoriin øgløøgyyr Neapoli kotodo buuba.

Litviinoviigi ugtakiin tula Itaalida suugaa SSRK iin tøløøløgçø Potiomkin, Moskvaada suugaa itaaliiin elçen said Attoliiks gadaada keregiin miniisterstviin protokooliin keltesiigi erkilegçe Seenijaa, Neapoli kotiin tologoi komisaar Baratogo, Neapoli kotiin bølgømiin cag busiin komisaar Lavia, tus kotiin poortiin komindaant Maskoni, ceregiin koorpusiin komandiir Riçi-Kostyl ba bişe bişe ceregiin ba kuuli zasagiin nojoduud kabaadaba.

Itaaliiin sonin biçegyyd Litviinoviin jirelgiigi şinzelne

Riim 4 (T). Nojaabri kojoriin ødør Litviinoviin Itaaliiin gazar oron deere buukataikolbogduulan tus ulasiin sonin biçegyyd ene keregte jikeken udka çanar oruulna, bykedelekein sonin biçegyydiin şinzelnyydiigi kabsargaicana. Ali olon sonin biçegyyd Litviinoviin portreed ba namtariigi tolilno.

„Dzoronaa-de-Itaalijaa" soninii biçekeni: „Litviinov bol Vaşingtoondo gaikamşag saikan amzalta tuilaad Riimde jireze jabana. Kerbee Ameerkada oçol goni arbanzurgaan zil dotor baisan ameerika—soveediin zokilonbusiin karilcaagi eceslee bol Riimde jirelgeni itaali—soveediin 10 ziliin torşo dotor ynenzyrkenees karilcasaniigi ulam batazuulna. Litviinov bol Ameerika oçozo øørtøø tabisan zorilgoo gyicedkeseniigee syylde Riim kotodo jireed, endeesç muugaar bucaka ygei aabza.

Litviinov bol Evroopodeki zasaguud Germaaniiin zebsegzyylel kuriaagdasan ba Zenieeviin konfreencede kriizis tokiooldo son tukai køørøldøønyydiigi kiize baika yjederi jirebe. Moskvaagiin zasag bol syyliin yjede olon ulas koorondiin promleemonuudta tuiliin sonirkozo kabaadadag bolbo. Odoonii ulas tøriiin erke baidal bolbol jike sonin kinalga adaglalganuudiigi kiikiin arga Litviinovto olgono. Iime deerees Litviinoviin beje itaaliiin zasagiin tyryytei ygesanalnuudaa andaldakani tusagaar centei, tusagaar çanartai kereg møn şuu.

Olon ulasuud koorondiin problieemonuudiigi şiidkeke keregte SSRK iin kabaadalga zailaşagyi. Mønøø yjede şiidkegdee ygei jike jike problieemanuud tuşaa Itaali ulas bol tus kai nege tøsøbtøi bøgøød, Soveed Kolboon ba busad jikenyyd ezerkegyydtei køruldøzø tedenii sanamza pozicanuudiigi ilerkeilen medekiin uçaraa sain sanaanii køørøldøø kiike gesen baina. Ede bygediin syylde, soveediin aldar gabijaata tøløøløgçiin jirelgiigi saişaan amarcalka zuuraa, ene jirelgeni evroopodekinei enke amagalan ba bolbosorol tukai køørøldøønde tusa kyrgeke geze naidanabdi"

Katuudukatanii soveedto zørisøn sedelge

Loondon, 1. („Praavtiin" tuskor) Aangliiin katuu dukatanii „Deili Meili" sonin øøriingøø ezen bolko loord Rotermiir gegçiin biçesen fraanca—germaaniiin ba aangli germaaniiin karilçaanuud tukai zyiliigi tolilon gargaba. Rotermiiriin sanamzaar „jikeerhaa bagaarçhaa Germaaniiin kabaadalgatai Aangli—Fraanca kojoriin oboorooniin sojuuz bolbol Evroopiin baruun kazuuda amagalaniigi tokiooldulza, dain ceregligi Zyylzeni şilzyylke gancakan arga baina. Gazar oronuudiigi bulimtaraka gesen germaaniiin kyselnyydiigi, gazar bagataigaar ba olzo jiketeigeer, yildegdeke nutag teeşe, cekiini kelebel Zyyn Evroopo teeşe kanduulka keregtei. Germaaniiin nacionaal — socialiizm bolbol Baruun Rossiin zon eceentei tala daidiigi ezeleze, øøsediingøø tøgøsøg baidalaas getelkiigi oroldono. Ene oroldolgo dotor Baruun Evroopodo ajuultai juma karana ygeib"

Rotermiiriin batalamzaar Glitlertenii Germaani bol komuniizmiin ajuulaas abaragça møn baina. Tiime tulani germaaniiin faşiizmada zokiko şagnal olgobol sain gene.

„Deili—Meili" damzuulagaçantai, „Aangliigi avantiuurabarana" gesen Çerçiiliiin loozong tarnitai aangliiin kuuçan yzeltenii dan keterkei bøløgiin programiigi loord Rotermiir delgerengiigeer tailbarilaba. Ene cokoilto ekinee yzegdeze baina bişe, kodo yzegdedeg. Odoo sajakan katuudukatanii „Mornino Poost" sonin bol Loondon—Beerlin — Tokio kotonuudiigi damzaza garasan negedmel froon to tukai bujuu ali todorkoigoor kelebel Soveedto esergyy aangli—germaani—japoonii froonto tukai sezeglemeer zyiliigi biçesen baina.

Çerçiili ba Rotermiirtanai programma bol nacionaal—socialiis Rozembeergiin zyyden mete tøsøbyydtei jike adali baikiingaa kamta aangliiin neeftiin søbi ba jan Deterdiinglin bolon bişe busa imperaliis „terzeekeinyydiin" interveenciin kyselde tyşesen baikani medeetei.

Øøriingøø saişaagça germaani—japoonii avantiuriistanuudta sanuulga økiin tula Rotermiir bol Zyyn oron teeşe egskyyrsikiine.

Soveed oron teeşe sedegçed te økøliin cokico øgtøkø jum geze şaşag Rotermiirtan ba tyynii kaninuud oilgoo bolni bejedeni tusatai bolko asan.

Japoonii ceregiin attaşeenuudiin zøbløøn

Beerlin, 1(„Praavdiin" tuskor) Germaaniiin „Fossiişe Ceityng" soninii medeeceliin josoor, evroopodokinii ulasuudta suugaa japoonii ceregiin attaşeenuudiin zilbyri boldog konfereence mønøø zil Berlinde zarlagdaba. Japoonii ceregiin attaşeenuud Loondon, Pariiza, Moskvaa, Riim Varşaava, Riiga ba bişe kotonuudaas cuglaraba. Konfereenciin zorilgo jike niuuca. Ene zilde tus konfreencede tusagaar udka çanar øgtøbø. Ene jike udka çanartai øgtøøşeni juugaar şinzelegdeneb gekede, tus konfereencede japoonoos tusagaar tøløøløgçø polkoovnig Myto jireze, konfreenciigi udaridaba.

Enedkeg Kitadiin delgyyr deere imperiaalistanuudiin naimaanii temecel

Tokioo, 2 (T). Manzuur ba Kitad oronuudta zaigaad busaza jiresen bøgøød uridani Liige naaciin zinkeni sekritaar baisan Segimyyra gegçe „Senbyn Rengo" aagenstviin tøløøløgçøtøi jarildaka zuuraa „Japoonii baraanuudiigi Kitad orondo boikoodloko jabadal ugtalan zogcokiin tuilda kerebe. Gebeç, tyynii orondo Japoon, Aangli, Ameerika ba Germaani ulasuudiin koorondo naimaanii katuu çanga temecel bolzo baina". Segimyyriin batalamziin josoor Japoon ulas bol „Kitad orondo naimaanii daikiikeer" şuud beldeke josotoi.

Enedkegiin kloopkiigi boikoolono

Loondon, 2 (T). Japoonii Osaaka kotoos abtasan medeegeer, japoonii bysnekeberiiin yiledberinyydiigi ezemdegçed ba kypeecyydiin zøbløøn deere Enedkegiin kloopko naimaalagçadtai kelceze kiize baisan japoonii tøløøløgçødiigi bucaasan uçaraas enedkegiin kloopkiigi boikoodlon yrgelzelke geze togtoobo.

Uçarani Enedkeg oronii delgyyr deere Aangli—Japoonii intereesyyd karşaldaza tedenii koorondo naimaanii temecel syzersen deerees Enedkegiin bodoto ezen bolko Aangli bol Japooniigi gazaaçalmaar erke baidal tokiooldulsan baina.

Bykedelekeideki nees

Şankai, 3 (T) Naankinii gadaada keregiin miniisterstviin tøløøløgçø bol sonin biçegiin korespondeentanuudta medyylseni josoor Naankinii zasag bol Fycziaanii zasagta yle tasalkiigi guiza busad ezerkegyydte kandaba geke.

* * *

Stokgoolm, 3 (T) Nojaabriin 29-nii ødør soveediin fizkyltyyr erkilegçediin tøløøløgçød Osloo kotodo jirebe. Tedeniigi ugtalga bol SSRK ulastai karilcan nairamdakiin gøu jike demonstraaca bolon kubilba. Demonstraacaçad bol fizkyltyyrnigyydiigi gostiinica kyrter ydeşebe.

* * *

Veena, 3 (T) Rymiiniiin sonin biçegyyd bolbol Litviinoviin Riimde jireke geseniigi todo gazarta tomo garçagtaigaar tolilobo. Rymiiniiin „Rador" geze telegraaf aagenstviin medeeceliin josoor itaaliiin sonin biçegyyd bol Litviinoviin viziidiigi (jirelgiigi) SSRK ba Itaali koorondiin kani karilcal ulam bekizeze baisanii gerçe møn geze temdeglene geke.

* * *

Niy-iork, 3 (T) Montediveo kotiin poliico bol Jrygvain komuniis namiin bairada dobtolzo kori garan kødølmøriçødiigi ki.namzada ababa, jikeken tootoi debteryydiigi kuriaaba.

* * *

Berlin, 3 (T) Faşiisiin ştyyrmeçeniigi alsanii tøløø şiidkegdesen kødølmøriçøn Geerber gegçiigi Breslaavli kotodo tologoigiini tasa cabçan caazalba.

* * *

Berlin, 3 (T) Keelne kotiin tyrmede zurgaan kødølmøriçød Gamaker, Vezer, Viilems, Goorş Friic, Eengeli gegçed caazaluulba. Tedeniigi gemnesen zyileni faşiisiin ştyyrmeçentei tulaldasan kereg baina.

Neegriin zaluuçuudiin syyd deere

Nijy-Ioork. 1 (T). Cagaan ekeneriigi køçøørøø edlee geze gemnegdesen nieegr zaluuçuudiin negeni bolko Pitersoon gedegiin keregiigi şiidkeke syydte suulcakiin tulada şakaata geşyyd syydeer tomilogdobo geze „Staart-Alabama"-iin Dekatyra medeecene. Adbokaaduudani ømøglølgøø beledkeke ba gerçeneriigi duudakiin tulada kedeken cag eriseeriigi kaikarangyi, syyd bol ene keregiigi darui tyrgen şiidkene geze kelebe.

Şalgaltiin reid

Ceberlelgiin komiisiin duradkaliigi bejelyylke dur oportuniis esergyycelgede eris cokidoso eke

BURDORTRAANSIIN NAMIIN YYR KOMIISIIN DURADKALIIGI ALIÇ TALAAR GYICEDKEE

Ceberlelgiin yyriin komiis juu ileryylsen bainab

Burdortraansiin zorilgo—azayiledberiiin ba kødøø azaliin køgzøltiin teempetei tus Buriaadiin dibesker deere kargui zamiin baiguulaltijgi gyiced kangaka ba enyygeer oron ulasaa kamagaalka jabadaliigi bekizyylke baisan.

Ede zorilgonuudiigi Burdortraansiin namiin yyr ba køtølbørilegçødeni bolon byke kolegtiiv ker zerge gyicedkeze çadasan bainab? Ulas tøriin talaar sokorlig ba angiin seremze ygei deerees ede zorilgonuudiigi tøden oilgoson ygei ba gyicedkeze çadasan ygei baina — geze ceberlelgiin yyriin komiis øøriingøø şiidkeberi dotor ceke temdeglesen azai.

Burdortraansiin aparaad angiin karşa etegeednereer buzarlagdasan, teden bol soveed ulasiin albaniigi øøsediin kubiiin açagta keregleze Burdortraansada beki uurkai olza, jamarç cokiso abal ygei, koroto syidkelyydiigi edebkitei jabuulza baisan.

Kargui zamiin baiguulalta tasaldasan.

1932 onii kargui zamiin baiguulalta ugta tasaldasan ba 1933 onii kargui zamiin baiguulaltiin tøsøb—10 sariin kugacaada araikan 7% gyicedkegdesen bujuu tøsøbiin josoor 125 kilomeeter kargui baiguulka josotoi aad, miil 9 kilomeeter baiguulba.

Gekiin kamta møngøn zøøriiin gargaçalgiigi tøsøblegdøsøn smetees kolo ilyy gargaçalsan baina gebe: 1 kilomeeter karguin barilgada 11 mingan tøk gargaçalka baisan aad bodoto deeree 1 km karguin barilgada ajaar 35 mingant. gargaçalzai. Iin ene onii 3 kvartaaliin kugacaa dotor 1 mln (milion) 230 mingan tøk abasan bøgøød, tyyniigee 1,mln 28 mingan tøk. gargaçalan yrisen baika jum.

Kargui zamiin barilga bolbol jamarç tøsøb, smeete ba ileryylgiin temdegyyd ygeigeer erkilegdesen uçaraas karguin baiguulgada tuiliin jikenyyd gemtelyyd tokiooldoson. Zarim barilgiin yçaastaguud deere karguin baiguulaltanuud byteegdekiin ømønø zokis ygei ba kereg ygei gegdeze boliuulagdaka ja badaluud yzegdesen baika jum. Zişeelebel, Petro — Zavodskiin traagt 18 km baiguulagdaza dyy rekiin ømønø boliluulagdasan azai.

Koroto zorilgoor kiisen kødølmøriin basa nege todorkoi faagta iime baina: Kilogo gooliigi køndølen garasan moostiin barilgiigi jamarç uridçalan teeknigiin biderelge ygeigeer, Burdortraansiin ypravleeniin zygees jamarç teeknigiin køtølbøri ygeigeer byteegdesen uçaraas uul moost bolbol kødølmørideni oruulagdasan bolboç usa mølisønii tyryyşiin kødølgønøør koişolon ygei ebderezei.

Kødølmøriin çanar jaaç ygei muu, kødølmøriin çanariigi kinaka jabadal Burdortraansiin ypravleeniin zygees ugta ygeigees karguin kødølmøridø jabasan kødølmøriçøn ba tyynii køtølbørilegçød specialiistnar bol zøøriin gargaçiigi kimagadaka, çanariigi deeşilyylke geze zorilgo uridaa tabidag ygei, karin gancakan toogiin koinoos, jikeer kølsø olkiin tøløø ba kilomeeteriin toogi oloçoryylka zorilgoor kødølmørileg baizai.

Petro—Zavodsk selenge kojoriigi kolboson karguin baiguulgada Karaayz—Kankaloin karguida yne bagataigaar bairakaar sain gazariin baibaç, zoriuuta namag şabar deegyyr kargui kiize, tyynde 8 mingan kb·m çuluu beledkesen ba 50 mingan tøk. kyrter zøøri gargaçalba.

Uridiin køtølbøri Burdortraansiin byke kødølmøriigi unagaasan.

Uridiin køtølbøri ba tyynçilen şineç køtølbørint kaadriigi beledkeke tus jamarç sanalaa ankarasan ygei ba Buriaad rispyyblig dotor arai gancakan karguin teeknikymtei aad, tyynee imagta køtølbørilzø çadasan ygeigees ecestee kaasan baina. Burdortraansiin aparaadiigi ba tyynii doodo şatiin yçaastaguudiigi yndesezeryylge buzagai sula erkilegdesen (araikan 32%) yndesenii kaadriigi beledkekiin tøløø josotoi kemzee abkaas baitagai ypravleeniin køtølbørileg çød: Dybatoovko, Kliizov, Kloçkov ba bişidiin zygees jike orosiin şoviniizm gargaka jabadaluud yzegdesen baina.

Alban kaagçadiin ba kødølmøriçønii baira baidaliin asuudalaar kenç saişaadag ygei baisan, kødølmøriçødeni araikan 70 % bairaar kangagdasan ba nam ygei kødølmøriçødtø baira gargaza økøø arcaza, karin angiin karşa etegeednerte baira gargaza øgøsøn jabadaluud yzegdesen baina: Niudargan—Ylaakavaada, cagaan ofeseer Dvoskooda, erkegyi Drigaliniickede ba busadta.

Burdortraans bol øøriin tuskai sovkooztoi bøgøød uul sovkooz tukai jamar ankaralaa tabisan ygei, jamarç køtølbøri øgøsøn ygei. Iime deerees sovkooz to zarim tariaani mønøø ødør kyrter comogdoo ødii, ovioosiin 50% kyldesen, tyynçilen kartaavkiin 60% kyldesen enyynde nemeri kartaavkaa kuriaakadaa eryyl kyldengiin ilgaa ygei negen amasartada cugluulza abasan baina.

Tariaagaa elestei kara gazar deere cokisoni garasan oroosonii 20 % geegdesen, krooliguudani (tuulai) ykeze ba moriduudani ybeçen iime baina.

Ede byken uul sovkooziin azaliin gyiced sandarasaniigi ilete gerçilene.

Uridiin køtølbøri bol kargui sangiin tøsøbiin gyicedkeliin tøløø onco todorkoi køtølbørilkiin orondo, aparaadaas angiiin karşa etegeedneriigi namnakiin orondo, karin byke buzagai baidaluudaa namaas niuuza, zorilgoor nam ba zasagiin gazariin urida niyde daldalaza baisan gebel: 1932 ondo karguin baiguulalta 108,5 km, byteegdesen geze medee øgøsøn baika bøgøød, ynendee negeç kilomeeter kargui baiguulsan ygei asan, tiin Burdortraansiin direegtor Gybatoovka gegçe Glavdortraansaas altan çaas şignal abasan baika jum.

Namiin yyr juu kiize baigaab?

Burdortraansiin namiin yyr ba tyynil tuskai geşyyd bolbol,ede deere dursagdasan buzagai jabadaluudiigi ugta medee ygei geze keleze jaabaç bolnogyi

Namiin yyr medeze baigaad jamarç kemzee abaa ygei. Ede buzagai jabadaluudiigi usadkaka jabadaliigi toiruulan øøsødiin gøø geşyydiigi, nam ygei edebkiteniigi ugta elsyylee ygei. Angiin seremze ton balar baisan ba ulas tøriin talaar sokor baisan.

Bolşoviigiin şyymzilel ba øøsødøø şyymzileliigi ergøør delgeryylkiin orondo, karin bydyyligeer kabçaza baisan. Namiin zarşamiin sakilga ugta ygei deerees zarim geşyydeni zarşamaa aldaza, angiin karşa etegeedneriin nøøløøndø orozo yyriin şiidkeberiigi gyicedkekee ba buzagai jabadaluudtai temecekee arcaka jabadaluudiigi gargadag baisan.

Uçar iime deerees ene onii aavgust 7-rii ødør Namiin MK ba MKK iin kamtarasan suudalaar Burdortraansiin yyriin tobçoon taraagdasan bolboç, enyy nees bolko surgaal abaa ygei baizai.

Ceberlelgiin komiisiin duradkal bejelyylegdee ygei.

Ceberlelgiin komiis bolbol burdortraansiin deere dursagdasan buzagai baidaluudiigi ileryylketei kamta, yyriin caaçaa juu kiike tukai onco todorkoi duradkal øgçø, uul duradkaliigi bejelyylgiin yndesen deere darui cagaa ceberlelgeer ileryyledgdesen dutuu dundanuudiigi usadkakiigi ceke duradkasan.

Burdortraansiin namiin yyr bol øøsødiingøø geşyydiigi,nam ygei edebkiteniigi komiisiin duradkaliin bejelyylgiigi toiruulan kezeeniikees ylemze nigtaar elsyylze oiriin bogonikon bolzorto cagta eris kubilalta kiike josotoi baisan.

Tiin bodoto baidal deerees karaad yzekede juu ilereneb? Ceberlelgiin komiis bol nojaabri 5-aas kozom bişe namiin suralcaliigi ergøør jabuulza komuniistnariigi 100 % ba tyyn çilen namygei niitiigi ergøør kanduulka geze duradkasan bøgøød, mønøø Burdortraansiin yyr namiin suralcaliigi øçøø emkidkee ødii ba nam ygei niitiin dunda nebterelgiin, kømyyzelgiin kødølmøri ugta jabuulagdana ygei.

Komsomooliin yyriin toocooto iledkeliigi ton sajaar namiin cuglaan deere sonosko ba køtølbøriøø çangadkaka namiin zygees komsomooldo tusagaar kyniigi bekizyylke geseni gyicedkegdekees baitagai, ceberlelgees koişo bolson namiin cuglaan deere kelcesenç ygei ba mønøø boltor komsomooldo kyniigi bekizyylsen ygei, komsomooliin yyr mønøø sekritaar ygei baika jum.

Komiis bol sariin bolzor dotor aparaadaa nariaar şalgan yzeze angiin karşa etegeedneriigi darui namnaka geze yyriin tobçoonii kariuucalgada ceke duradkasani mønøø boltor uul kødølmøri kiigdee ødii cagaan oficeer-Kloçkoo ba bişe karşa etegeedner tende suusaar azai.

Kødølmøriçønii bairiin talaar baidalani baakanç saizarasan ygei ba zarim kødølmøriçødøni baira ygei deerees byydke dotoroo konood baidag.

Yyriin Şiidkeberiigi ba togtoomziin jamar zerge gyicedkegdeze baisanii cag yrgelze ba ton nariaar şalgaza yzeke jabadal ugta ygei geze kelebel alduu bolno ygei. Jyn be gekede tus namiin yyr bolbol ceberlelgiin komiisiin duradkaliin yndesen deere bodoto deere oiriin cagaa juu kiikiin kuriaangui 16 pyynkteer tøsøb zokioozo, tyyn dotoroo onco todorkoi kynyydtø daabari øgøsøn bøgøød, yynii ker zerge gyicedkegdeze baisaniigi sekritaar Antoonov todo kariuu øgçø çadaka ygei baina.

Jørø sekritaar Antoonoviin kelesen tedii deerees bodoto tøsøblølgødøø temdeglesen 16 pyynktiin araikan 2 3 gyicedkegdeze baisan keberitei bolboç sain şalgagdaa ygei. Bişe pyynktenyydeni ugta şalgagdaa ygei ba lab gyicedkegdee ygei geze dooro dursagdasan faagtanuudaas batalkaar baina.

Nojaabri 15 boltor burdortraansiin medel dot baisan sovkooziigi, garaaziigi, obooziigi ba stolooviigi azaliin toocoodo şilzyylen oruulka asuudaliigi zøbløn kelceze bodoto deereni gyicedkeke baisan aad, ene ese gyicedkegdesen.

Nojaabri 10 kyrter sovkooziini køtølbøriigi emkidkeliin talaar bekizyylze,tus Sovkoozdo tuskai brigaada ilgesen baika ba ene sariin 25-aas kozom bişe sovkooziin kabariin tarilgiin tøsøb zokiooko baisan aad ene gyicedkegdesen ygei, Antoonov tyryytei 3 kynyydeer brigaada emkidkeze jabuulkaar karaa kiisen bolboç, teden mønøø boltor oçoo ødii. kabariin tarilgiin tøsøb zokiooko tus sanakaç juma ygei, karin sovkooziin dundiin zadagai jabadaluud øçøø usadkagdaa ødii, uridiin kebeer yrgelzileseer azai.

Baiguulaltajamar jabanab gebel, ene zunii yjede kiisen kødølmøriin dyngiin medee deerees abaad yzekede olonki rojoonuud daabarita tøsøbøø gyicedkesen ba ilyybçilen gyicedkesen baika jum. Gebeç ynekee baidalaas şalgaad yze bişe, karin olonki roj øgøsøn medee ton baiza niyde daldalsan

Namiin yyriin s karguin inspeegtor kelene: „mønøø ni baisan karguin ba gyicedkeliin tus m ynençine ygeib, olo nuud medeeton kudala todoroson bøgøød.dal ree jabaza çalgaka g ygei ..."geze medyyln

Burdortraansiin kynyyd jike dutamag. zøb. Ene bol nøk.A uridaa barika magad şaltagaan bolzo bol basa kyn ygei geed ø kede naidaza suuka baisan.

Ceberlelgiin komiis miin yyrte ba direegt leevskiin kariuucalga ødørydte aparaad komsomooliin ba tyyn ygei edebkiteniigi erkim beki kaadraar lke geze duradkasan ene zyil ugta gyicedke baikani ilerne Burd namiin yyr bolon tyy geşyyn namiin c komiisiin şiidkeberiigi koiigi oiriin cagta b tula jaaza „temecese zerge „gyicedkeze" dyyren gerçilene.

Burdortraansiin nam ceberlelge øngørsøø ilyy bolzo baina. Kerb miisiin duradkasanii j uul duradkaliigi zaagd zorto cagtani gyicedk løø komuniistanar, moolçuud ba nam yg kiteniigi deede zergee ynekeeree kyçee kybç dabariaa gargaza, bol lon temeceze çadaa bol tuiliin jikenyyd k nyyd byteegdeed baik kairan ynetei cagu kosorzoi.

Geketei kamta Bu siin namiin yyr komi radkaliigi øøriingøø riin kødølmøridø ba Burdortraansiin byke j daiçalkii prograama abaa ygei baisan ba abaa ygei baikani by ze boloşogyi.

Uçar iimede mønø baidalaar caaçaa neg jabaza bolko ygei ba duradkaliigi ødør byri møriin daiçalkii p bolgozo tøsøbçøløn josoor bodoto kereg bejelnylee ygei bol riøø şinedkeke tus ba dood baigaa amagalan dalaas kagacaka tus ygei baina.

Tiime tula Burdo namiin yyr bolbol al tuunuudaa jabuudtaa ene geseer jamarnuud kiikeer tøsøb zokiooso gan baicaaza ese gyiced zyilyydiigi darui gyi keregte byke komu komsomool, nam ygei teniigi nigta elsyylze riingøø daabarita yyr cedkene ygeib, ken kiineb, ken komi radkaliigi baakanç too tedentei ebseşegyigeer ga temeceze oiriin erkebişe eris kubilalta sotoi.

Namiin kotiin komit Burdortraansiin yyrte karalaa kanduulza geer tuslamza kyrgeki komiisiin duradkaliigi boltor yle cegneze, b regteni gyicedkee yg zemeteniigi ileryylze kariuucalgada kabaad

Şara K

Redaagtor S. Şiraboon

Издательства „Бурправда" и „Унэн" Бурлит № 3